
Streszczenia = Резюме = Abstracts

Bezpieczeństwo : teoria i praktyka : czasopismo Krakowskiej Szkoły Wyższej
im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego 8/4, 129-139

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Streszczenia
Abstracts
Резюме

Mirosław Kwieciński, Krzysztof Passella

Podejmowanie decyzji menedżerskich w zarządzaniu wywiadem cywilnym w Polsce

Artykuł przedstawia problemy dotyczące realizacji w praktyce funkcji zarządzania w wywiadzie cywilnym, w szczególności w polskiej Agencji Wywiadu. Ponadto dotyczy również zagadnień międzynarodowej współpracy wywiadowczej oraz zasad rekrutacji do pracy w służbach specjalnych. Autorzy podejmują wiele innych problemów wywiadu związanych z zarządzaniem ryzykiem, współpracą z ekspertami zewnętrznymi i pozyskiwaniem osobowych źródeł informacji. Podają także pewne podobieństwa między zarządzaniem wywiadem państwowym a funkcjonowaniem wywiadu gospodarczego.

Słowa kluczowe: wywiad cywilny, Agencja Wywiadu, zarządzanie wywiadem, podejmowanie decyzji w wywiadzie, służby specjalne.

Decision processes within management of the civil intelligence service in Poland

This paper describes practical solutions of the management functions for governmental intelligence authorities, including especially Polish the Foreign Intelligence Agency. International intelligence co-operation and the general rules of recruitment processes at secret services have been also presented. Others intelligence problems within area of risk management, external expert co-operations and an accessibility to human intelligence sources have been exposed. Author also introduces some similarities between governmental intelligence management and business intelligence in enterprises.

Key words: civil intelligence, the Foreign Intelligence Agency, intelligence agency management, intelligence decision management, secret services.

Принятие управленческих решений в управлении гражданской разведкой в Польше

В статье представлены вопросы, касающиеся осуществления функций гражданской разведки, в частности, польского Агентства разведки. Кроме того, рассмотрены вопросы международного сотрудничества разведывательных служб, принципы

набора на работу в спецслужбы. Авторы затрагивают также ряд других проблем, связанных с управлением рисками, сотрудничеством с внешними экспертами, вербовкой источников информации. Указывают также на некоторые сходства управления государственной разведкой и работы агентств экономической разведки.

Ключевые слова: гражданская разведка, Агентство разведки, управление разведкой, принятие решений в разведке, спецслужбы.

Andrzej Sęk, Małgorzata Popiało

Prawne dylematy udostępniania informacji publicznej w polskiej administracji samorządowej

Jawność życia publicznego spełnia istotną rolę w działalności jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Stąd też w niniejszym artykule podjęto próbę ukazania zasad dostępu obywateli do informacji publicznej na szczeblu gminy. W wprowadzeniu dokonano przeglądu podstaw prawnych udostępniania informacji publicznej oraz zdefiniowano pojęcia towarzyszące temu zagadnieniu. W kolejnej części artykułu poddano analizie zasady i formy działalności gminy mające na celu realizowanie przysługujących w tym zakresie praw obywatelskich. Wskazano organom gmin także kwestię organizacyjną dotyczącą udostępniania społeczności lokalnej interesujących ją dokumentów. Na podstawie aktów prawnych i orzecznictwa sądowego zaakcentowano potrzebę umieszczania wszelkich informacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Wiele treści znajdujących się w tym artykule omówiono na tle zdarzeń zaistniałych w codziennej działalności samorządu gmin. Ponadto wytypowano i poddano wnikliwej analizie zagrożenia wynikające z bagatelizowania konstytucyjnego obowiązku informowania społeczeństwa o publicznej działalności organów gminy.

Słowa kluczowe: informacja publiczna, gmina, wójt, społeczność lokalna, biuletyn informacji publicznej.

Legal dilemmas of access to public information in Polish local government

Transparency in public life plays an essential role in the activities of local governments in Poland. Therefore, in this article is an attempt to show the principles of citizens' access to public information at the municipal level. The introduction of a review of the legal basis for access to public information and to define the concept associated with this issue. In the next part of this article analyzed the principles and community activities aimed at implementing granted in this area of civil rights. Municipal authorities also pointed out the issue of organization on the local community to share the interesting documents. Based on the laws and judicial decisions highlights the need for putting all the information in the Public Information Bulletin. Many contents of this article discusses the background of events on the daily activities of local communities. Moreover, were selected and subjected to a thorough analysis of risks of underestimating the constitutional obligation to inform the public about the activities of the public community.

Key words: public information, the municipality, the mayor, local community, public information bulletin.

Правовые дилеммы предоставления доступа к публичной информации в польском местном самоуправлении

Транспарентность общественной жизни играет важную роль в деятельности органов местного самоуправления в Польше. В связи с этим, в данной статье была предпринята попытка указать принципы доступа граждан к публичной информации на муниципальном уровне. Дано обзор нормативно-правовой базы предоставления доступа к публичной информации и рассмотрено понятия, связанные с этим вопросом. В главной части статьи анализируются принципы и формы деятельности гмин (наименьшая территориально-административная единица Польши) по реализации прав граждан в области являющейся предметом изучения статьи. Рассмотрено организационные вопросы связанные с предоставлением гражданам документов. На основании законодательных актов и судебных решений подчеркнута необходимость предоставления информации в «Информационном бюллетене». Вопросы затрагиваемые в статье рассмотрены на фоне конкретных событий, имеющих место в повседневной деятельности органов местного самоуправления. Кроме того, были отобраны и подвергнуты тщательному анализу угрозы, связанные с несоблюдением конституционной обязанности информирования общественности о публичной деятельности муниципальных органов власти.

Ключевые слова: общественная информация, гмина / муниципалитет, войт / мэр, общественность, бюллетень общественной информации.

Wojciech Huszlak

Kodeksy etyczne a bezpieczeństwo przedsiębiorstwa

Integralnym celem każdego przedsiębiorstwa, niezależnie od wielkości czy rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, jest przetrwanie i rozwój. Zwiększeniu szans na osiągnięcie tych celów może sprzyjać stan, który daje poczucie pewności istnienia i gwarancję jego zachowania, a więc bezpieczeństwo przedsiębiorstwa. Realizacja celu przedsiębiorstwa jest też skorelowana z jego etycznym wizerunkiem, determinowanym m.in. akceptacją poczynań firmy na gruncie etycznym. Etyka biznesu jest podstawą inicjowania działań określanych jako społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw (CSR). Zarówno w praktyce biznesowej, jak i literaturze przedmiotu można zaobserwować rosnące zainteresowanie koncepcją CSR, polegającą na świadomym działaniu zorientowanym nie tylko na aspekty ekonomiczne (np. zysk), ale także na aspekty społeczne i ekologiczne. Z punktu widzenia zarządzania społeczna odpowiedzialność, aby stała się efektywna, musi być integralnym elementem strategii zarządzania. Od przedsiębiorstw chcących zachowywać się społecznie odpowiedzialnie wymaga się wprowadzenia takich rozwiązań formalnych do systemu przedsiębiorstwa, które stworzą trwałe podstawy etycznego działania. Może się to odbywać przy wykorzystaniu różnych metod i narzędzi. Jednym z nich jest kodeks etyczny. Kodeks etyczny reguluje działalność wewnętrznych struktur przedsiębiorstwa, określa założenia kultury korporacyjnej firmy i standard prowadzenia usług. Jego normatywny i prewencyjny charakter może przyczyniać się do zwiększania bezpieczeństwa przedsiębiorstwa.

Słowa kluczowe: społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR), kodeksy etyczne, etyka biznesu, bezpieczeństwo przedsiębiorstwa.

Codes of ethics and security of the enterprise

The integral objective of any company, irrespective of size or type of the conducted business activities, is survival and growth. To increase the chances to achieve this objective, the condition may be conducive which gives the feeling of certainty of existence and guarantee of its continuation, which means safety of the enterprise. Pursuing the objective of the company is also correlated with its ethical image, determined with, among others, acceptance of the activities of the company from the ethical standpoint. Ethics of business is the basis for initiation of activities which are referred to as corporate social responsibility (CSR). Both in business practice and in the literature, interest is on the increase in the CSR concept of conscious action focused not only on economic aspects (e.g. profit), but also on social and ecological aspects. From the point of view of management, social responsibility must be an integral element of the management strategy to become effective. The companies which indeed want to behave socially responsible are expected to introduce such formal solutions to the company system which form permanent grounds for ethical activities. This may be done with various methods and tools. The code of ethics is one of them. The code of ethics is aimed at regulation of activities of the internal structures of an enterprise, it defines the assumptions of the corporate culture of the company, and it introduces a certain standard of providing services. Its normative and preventive nature may contribute to the increase of security of the enterprise.

Key words: Corporate social responsibility (CSR), codes of ethics, business ethics, safety of enterprise.

Этические кодексы и безопасность предприятия

Важнейшей целью любого предприятия, независимо от размера или характера его экономической деятельности, является выживание и развитие. Увеличению шансов на достижение этих целей может способствовать состояние, которое дает чувство уверенности в существовании предприятия, и тем самым гарантирует безопасность компании. На осуществление целей предприятия влияет также его этический облик, действия компании учитывающие этический аспект. Деловая этика закладывает основу для так называемой корпоративной социальной ответственностью (КСО). Концепция КСО вызывает все больший интерес как в деловой практике, так и в научной литературе. Сущность КСО основана на осознанных действиях, ориентированных не только на экономические (например, получение дохода), но и на социальные и экологические аспекты. С точки зрения управления, корпоративная социальная ответственность, чтобы стать эффективной, должна быть неотъемлемой частью стратегий управления. От предприятий, которые хотят быть социально ответственными, требуется введение таких формальных решений в систему действий компании, которые создадут прочные основы для этических действий. Это может быть сделано с использованием различных методов и инструментов. Одним из них является этический кодекс. Этический кодекс регулирует деятельность внутренних структур предприятия, определяет основы корпоративной культуры

компании и стандарты оказываемых услуг. Его нормативный и профилактический характер может способствовать увеличению безопасности предприятия.

Ключевые слова: корпоративная социальная ответственность (КСО), этические кодексы, этика бизнеса, безопасность предприятия.

Rafał Kopec

Broń masowego rażenia – definiowanie pojęcia

Termin „broń masowego rażenia” nie posiada w stosunkach międzynarodowych ujednoczonego znaczenia. Artykuł prezentuje rozmaite sposoby definiowania tego terminu, przede wszystkim koncentrując się na piśmiennictwie oraz prawodawstwie amerykańskim. Autor dokonuje analizy poszczególnych definicji z punktu widzenia ich adekwatności, jednoznaczności i precyzji.

Słowa kluczowe: broń masowego rażenia, BMR, broń nuklearna, biologiczna, chemiczna i radiologiczna, broń NBCR.

Weapons of Mass Destruction – defining the term

The term “weapons of mass destruction” (WMD) has no unified meaning in international relations. The paper presents different ways of defining WMD and focuses on US literature and legislation. The author analyses WMD definitions in terms of their adequacy, unambiguity and accuracy.

Key words: weapons of mass destruction, WMD, nuclear, biological, chemical, and radiological weapons, NBCR weapons.

Оружие массового уничтожения – определение понятия

Понятие оружие массового уничтожения не содержит в международных отношениях единого значения. В статье представлены различные способы определения данного термина, учитывая, в первую очередь, американскую литературу и американское законодательство. Автор анализирует различные определения с точки зрения их адекватности, ясности и точности.

Ключевые слова: оружие массового уничтожения; ядерное, биологическое, химическое и радиологическое оружие.

Robert Borkowski

Radykalizacja jako kategoria analityczna w profilowaniu terrorystów

Kwestia radykalizmu i radykalizacji jest ważnym obszarem badań współczesnego terroryzmu. Najważniejsze zagadnienia badawcze obejmują pytania o proces nabywania ekstremistycznych przekonań oraz o metody rekrutacji i indoktrynacji terro-

rystycznych organizacji. Najtrudniejsze pytania dotyczą punktów zwrotnych w biografii potencjalnych terrorystów. Inne istotne kwestie badawcze to m.in. pytania o to, czy procesy radykalizacji w przypadku grup skrajnej lewicy, skrajnej prawicy oraz fundamentalistów religijnych są takie same, czy też są odmienne. Wreszcie, czy istnieje różnica między radykalizacją w grupach terrorystycznych a samoradykalizacją zamachowców działających samodzielnie. Takie badania byłyby użyteczne z punktu widzenia polityki bezpieczeństwa i prewencji antyterrorystycznej. Jeśli można byłoby dokładnie profilować środowiska, w których może wystąpić radykalizacja, to można byłoby zapobiec pojawieniu się struktur organizacyjnych. Takie rozwiązanie dałoby ogromne możliwości rządzącym oraz poszerzałoby zakres władzy służb specjalnych, co w konsekwencji mogłoby przekształcić współczesne demokracje w dystopijne państwa policyjnego nadzoru.

Słowa kluczowe: terroryzm, radykalizacja, kryminologia, prewencja, profilowanie.

Radicalization as an analytic category in profiling terrorists

The issue of radicalism and radicalization is an important area of investigation of contemporary social science. The most important research issues include questions about the process of acquisition of extremist beliefs and methods of recruitment and indoctrination of terrorist groups. The most difficult questions about the turning points in the biography of potential terrorists would be available observations and under what circumstances it would be possible to take preventive measures. Another research question would apply to determine whether the processes of radicalization in the case of groups of the extreme left, extreme right-wing, religious fundamentalists are the same or are they different. Finally, what is the difference between radicalization of terrorist groups and radicalized terrorists acting alone. Such studies would be useful from the point of view of security policy, prevention, prevention of attacks to neutralize terrorist groups. If it was possible to accurately profiling environments where radicalization processes occur, could also deal with these processes and to prevent the emergence of terrorist organizational structures. Such possibility would give into the hands of rulers, and special services extremely powerful weapon and may convert modern democracies into dystopian surveillance states.

Key words: terrorism, radicalization, criminology, prevention, profiling.

Радикализация как аналитическая категория профилирования террористов

Вопросы радикализма и радикализации являются важной областью исследований современного терроризма. Ключевая исследовательская проблема охватывает вопросы связанные с процессом формирования экстремистских убеждений и методами вербовки и индоктринации террористических организаций. Наиболее сложные вопросы касаются поворотных моментов в биографии потенциальных террористов. Автор пытается также дать ответ на вопрос: являются ли процессы радикализации в случае групп крайнего левого или крайнего правого толка, а также религиозных фундаменталистов, одинаковыми или существуют между ними различия? существует ли разница между ради-

кализацией в террористических группах и саморадикализацией террористов действующий в одиночку? Такие исследования будут полезны с точки зрения политики безопасности и предотвращения актов терроризма. Если бы существовала возможность профилирования среды, податной на радикализацию, то стало бы возможным предотвращение появления организационных структур. С другой стороны такие решения могли бы предоставить огромные возможности органам власти, повлечь увеличение компетенций спецслужб, что, в свою очередь могло бы превратить современные демократии в мрачные полицейские государства.

Ключевые слова: терроризм, радикализация, криминология, профилактика, профилирование.

Karolina Bihuniak, Janusz Adamczyk

Spółeczeństwo polskie wobec zagrożenia terroryzmem z użyciem broni biologicznej

Artykuł ma na celu określenie poziomu postrzegania przez społeczeństwo polskie zagrożenia wynikającego z akcji terrorystycznej w postaci ataku bioterrorystycznego. Badania ankietowe przeprowadzono na terenie całej Polski, wykorzystując opracowany w tym celu kwestionariusz. Wyniki ankiety po opracowaniu poddano szczegółowej analizie, aby sformułować wnioski z badań.

Słowa kluczowe: bioterroryzm, świadomość społeczeństwa, zagrożenie atakiem bioterrorystycznym.

Polish society against the threat of terrorism with biological weapons

Objective of the study is to determine the perception of the possibility of threat of bioterrorist attacks by Polish society. The study was conducted throughout the Polish using a questionnaire-survey. The results of the survey were analyzed and proposed conclusions.

Key words: bioterrorism, public awareness, threat of bioterrorist attacks.

Польское общество перед лицом угрозы терроризма с применением биологического оружия

Целью статьи является указание уровня восприятия польским обществом угроз, связанных с возможностью совершения террористического акта в виде биотеррористической атаки. Анкетные опросы были проведены на территории всей Польши, используя для этой цели специально разработанную анкету. Результаты опроса были проанализированы, на основе исследования сделано также соответствующие.

Ключевые слова: биотерроризм, сознание общества, угроза биотерракта.

Waldemar Potkański

Działalność ruchów anarchistycznych w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX stulecia

W Europie, obok dominującego w ujęciu lewicowym marksizmu, w drugiej połowie XIX w. zaczęto propagować również koncepcje anarchistyczne. W Cesarstwie Rosyjskim przeobrażenia industrialne doprowadziły do uaktywnienia sił anarchistycznych i antysystemowych działających m.in. w Narodnej Woli i odwołujących się do powszechnej wolności ludzi uwikłanych w nowe zniewolenie, mające podłoże społeczno-gospodarcze w epoce agresywnego kapitalizmu. Około 1903 r. uaktywniły się różne formacje anarchistyczne na pograniczu Królestwa Polskiego i zachodniej części Rosji, głównie na Białostocczyźnie. Zwolennicy partii robotniczych masowo przechodzili do skrajnych formacji: Czernoje Znamja i Beznaczalije. Okres wrzenia rewolucyjnego od 1905 r. sprzyjał rozwojowi formacji anarchistycznych na terenie Królestwa Polskiego, a zwłaszcza w dużych miastach, takich jak Warszawa i Łódź. Członkowie Zmowy Robotniczej, Internacjonau oraz Rewolucjonistów-Mścicieli dokonywali zamachów zbrojnych na przedstawicieli nie tylko carskich władz, ale także miejscowej burżuazji. Ich działalność została brutalnie zdławiona przez policję oraz funkcjonariuszy Ochrany.

Słowa kluczowe: anarchizm, terroryzm, Królestwo Polskie, rewolucja 1905 roku, Ochra.

The activity of anarchist movements in the Kingdom of Poland at the turn of the 19th and 20th centuries

In the second half of the 19th century, alongside Marxism dominating the left, anarchist ideas also started to be disseminated in Europe. In the Russian Empire, industrial transformations activated anarchist and anti-system forces (such as those involved in Narodnaya Volya) invoking the universal freedom of people, who were entangled in a new slavery based on socio-economic factors in an era of aggressive capitalism. Around 1903, various anarchist organisations became more active in the borderland of the Kingdom of Poland and western Russia, mainly in Białystok Voivodeship. Large numbers of supporters of workers' parties joined extremist organisations such as Chernoe Znamia or Beznachalie. The period of revolutionary upheaval started in 1905 was conducive to the development of anarchist organisations in the Kingdom of Poland, especially in large cities, such as Warsaw and Łódź. Members of the Workers' Conspiracy, the International, and the Group of Revolutionary Avengers carried out armed assassinations of members of the tsarist authorities as well as the local bourgeoisie. Their activities were brutally suppressed by the police and Okhrana agents.

Key words: anarchism, terrorism, Kingdom of Poland, 1905 revolution, Okhrana.

Деятельность анархистского движения в Царстве Польском в конце XIX и начале XX веков

В Европе, наряду с доминирующим в левой среде, марксизмом во второй половине XIX века начали появляться идеи анархизма. Развитие индустрии в Рос-

сийской империи привело к активизации анархистских и антисистемных сил, что нашло свое отображение, например, в деятельности Народной Воли. Эта народническая организация, ссылаясь на лозунги о всеобщей свободе, обращалась к социально и экономически «порабощенным» людям эпохи «агрессивного» капитализма. Около 1903 года активизировались анархистские организации в Королевстве Польском и западных рубежах России, особенно в районе Белостока. Люди, до тех пор связанные с разными рабочими партиями, начали массово переходить в анархистские организации: Черное Знамя и Безначалие. Революционный период 1905 года, способствовал развитию анархистских организаций, в том числе на территории Польского королевства, особенно в крупных городах: в Варшаве и Лодзи. Члены Змовы роботничей (Рабочего заговора), Интернационала и Революционеров-мстителей провели ряд вооруженных нападений не только на представителей царских властей, но и местной буржуазии. Их деятельность была жестоко подавлена полицией и сотрудниками Охранного отделения (Охранки).

Ключевые слова: анархизм, терроризм, Королевство Польское (Царство Польское), революция 1905 года, Охранное отделение (Охранка).